

Z d ů v o d ů:

Naříkaný rozsudek trpí i zmatkem podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., neboť posoudil věc po právní stránce nesprávně.

Nalézací soud zprostil obžalované hlavně z toho důvodu, že jako členové dozorčí rady neměli schopností, jichž bylo třeba, aby se přišlo na pletichy pokladníka L., jenž se veškerým možným způsobem přičinil o to, aby uvedl dozorčí radu v omyl ohledně majetkových poměrů firem H. K. a ostatních dlužníků. Než tato okolnost nemůže obžalované ospravedlniti; neboť právě již tím, že někdo vezme na sebe funkci člena dozorčí rady, ač ví, že ji nebude moci zastávat proto, že svými znalostmi na ni nestačí, je naplněn zákonitý pojem nedbalosti podle § 486, čís. 1 tr. z., dojde-li důsledkem toho k následkům v tomto zákonném ustanovení předpokládaným (rozh. čís. 4867 sb. n. s.). Za stejnou nedbalost nutno pokládati, když takový funkcionář, dojde-li i později k vědomí, že není s to, aby zastával funkci podle zákona mu uloženou, dále ve svém úřadu setrvá a ze svého zjištění nevyvodí příslušné důsledky.

Uvedený nesprávný právní názor měl za následek, že nalézací soud blíže nezkoumal, zda obžalovaní byli si již v době svého zvolení za členy dozorčí rady neb aspoň později v době, kdy tuto funkci vykonávali, této své neschopnosti vědomi, jak to na př. obžalovaný J. N. výslovně doznal, resp. proč si tuto tvoji neschopnost neuvědomili. Vzhledem k uvedeným důvodům má pak zcela jiný význam skutečnost zjištěná nalézacím soudem, že členové dozorčí rady konali pravidelně sezení, v nichž přijímali zprávy, podávali dobrá zdání o tom, lze-li tomu neb onomu poskytnouti úvěr a prováděli měsíční kontrolu knih a dokladů, neboť tato skutečnost nemusela by vylučovati vinu obžalovaných, bude-li splněn hořejší předpoklad, t. j. že věděli neb mohli a měli si aspoň uvědomiti, že nejsou pro svou neschopnost s to, aby zastávali funkci členů dozorčí rady. Není pak vyloučeno, že by nalézací soud zcela jinak hodnotil i okolnost, že obžalovaní spoléhali na známé jim nepřátelství mezi L. a E., jakož i na znalosti ředitele B. o způsobu obchodování firem o úvěr se ucházejících a konečně, že se spoléhali na dozorčí úřad. Rovněž nelze vyloučiti, že by za uvedeného předpokladu, kdyby byl totiž soud vycházel ze správného názoru, že nedbalost je již v tom, že obžalovaní převzali úřad členů dozorčí rady, ač neměli k tomu náležitých schopností, byl shledal i v uvedeném spoléhání se na zmíněné orgány rovněž nedbalost a lehkomyšlnost a nebyl by ani příkládal takový význam ustanovení § 58 stanov, vztahujícímu se ostatně na civilní ručení, zvláště, když jinak v rozsudku samém se zjišťuje, že členové dozorčí rady s celou přísností stanov nedozírali.

Bylo proto odůvodněné zmateční stížnosti veřejného žalobce vyhověti a naříkaný rozsudek, jímž byli obžalovaní R. D. a spol. zproštěni obžaloby pro přečin podle § 486, čís. 1 tr. zák. jako zmatečný zrušiti a věc vrátit soudu I. stolice k novému projednání a rozhodnutí.

Čís. 5261.

Čin je spáchán »při porodu« ve smyslu § 139 tr. z. nejen, byl-li vykonán za porodu samého, nýbrž i, byl-li vykonán po porodu, avšak

v době, kdy trval ještě mimořádný duševní stav u rodičky porodem vyvolaný. Tento stav záleží i v zeslabení vůle rodičky, zejména její schopnosti tlumiti pudy v její duši se zrodívší, a může trvati i několik dní.

(Rozh. ze dne 30. března 1935, Zm II 299/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení vyhověl částečně zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě jako soudu porotního ze dne 8. června 1934, jímž byla obžalovaná F. L. podle § 334 tr. ř. zproštěna obžaloby, podané na ni pro zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135, čís. 4 tr. z., zrušil výrok porotců, pokud záležel v odpovědi na 2. otázku (otázku eventuální) a na otázky 3. a 4. (otázky dodatkové), jakož i rozsudek a odkázal věc do příštího zasedání soudu porotního při sborovém soudě prvé stolice k novému přelíčení a rozhodnutí v rozsahu zrušení. Pokud nebylo vyhověno zmateční stížnosti, stalo se to z těchto

důvodů :

Když byly při hlavním líčení přečteny a veřejnému žalobci a obhájci písemně předloženy otázky předsedou podepsané, jež měly býti podle usnesení soudního sboru porotního dány porotcům, t. j. otázka hlavní (1. otázka), jež zněla ve smyslu obžaloby na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135, čís. 4 tr. z., otázka eventuální (2. otázka) na zločinu zavraždění dítěte podle § 139 tr. z. (1. případ tohoto deliktu), otázka dodatková k otázkám 1. a 2. (3. otázka), zda skutek obžalované se stal z neodolatelného donucení, a otázka dodatková k otázkám 1. a 2. (4. otázka), zda obžalovaná spáchala čin z pohnutek nízkých a nečestných, navrhl veřejný žalobce vyloučení zmíněné otázky eventuální a otázky dodatkové, zda skutek obžalované se stal z neodolatelného donucení. Soudní sbor porotní usnesl se však tyto otázky připustiti. Na to vyhradil si veřejný žalobce zmateční stížnost, a to ihned po vyhlášení posléze zmíněného usnesení soudního sboru porotního. Porotci odpověděli pak na otázku hlavní 6 hlasy »ano« a 6 hlasy »ne«, na otázku eventuální 12 hlasy »ano«, na otázku dodatkovou, zda skutek obžalované se stal z neodolatelného donucení, rovněž 12 hlasy »ano« a na otázku dodatkovou, týkající se pohnutek, 12 hlasy hlasy »ne«. Na to vynesl soudní sbor porotní podle § 334 tr. ř. rozsudek, jímž byla obžalovaná obžaloby zproštěna.

Zmateční stížnost státního zastupitelství napadá tento rozsudek porotního soudu důvodem zmatečnosti podle § 344, čís. 6 tr. ř. S hlediska tohoto zmatku vytýká soudnímu sboru porotnímu především porušení předpisu § 320 tr. ř., záležející prý v tom, že byla porotcům dána k otázce hlavní na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135, čís. 4 tr. z. shora zmíněná otázka eventuální.

V tomto směru nelze stížnosti přiznati oprávnění. Předpis § 320, odst. 1 tr. ř., z něhož stížnost ve svých vývodech zřejmě vychází, stanoví předpoklady, za nichž soudní sbor porotní je povinen dáti porotcům k otázce hlavní otázku eventuální, nevyklučuje však právo soudního sboru

dáti porotcům onu otázku i bez těchto předpokladů, není-li dotyčná eventualita podle výsledků hlavního přelíčení naprosto vyloučena (rozhodnutí čís. 4043 a j. sb. n. s.). Lze souhlasiti s názorem zmateční stížnosti, že v souzeném případě nebyly po rozumu § 320 tr. ř. »tvrzeny« skutečnosti, podle nichž by, kdyby byly pravdivé, čin obžalované obžalobou jako zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135, čis. 4 tr. z. za vinu kladený spadal pod mírnější ustanovení trestního zákona o zločinu zavraždění dítěte podle § 139 tr. z. (1. případ tohoto deliktu), t. j., že v souzeném případě nebyly skutečnosti uvedeného rázu výslovně uplatňovány, ani pozitivními výsledky napovězeny. Z toho, že takové skutečnosti nebyly v tomto případě po rozumu § 320 tr. ř. »tvrzeny«, plyne však pouze, že soudní sbor porotní nebyl povinen dáti porotcům ke zmíněné otázce hlavní uvedenou otázku eventuální, nikoli však též, že eventualita, již se týkala posléze zmíněná otázka, byla podle výsledků hlavního přelíčení naprosto vyloučena, a že soudní sbor porotní nebyl v důsledku toho oprávněn dáti porotcům tuto otázku eventuální. Skutečnost, že obžalovaná usmrtila své novorozené dítě podle svých vlastních údajů teprve po uplynutí asi 30 hodin po porodu, nevyklučuje sama o sobě možnost, že čin byl spáchán »při porodu« po rozumu § 139 tr. z. Čin je, jak ostatně sama stížnost připouští, spáchán »při porodu« ve smyslu § 139 tr. z. nejen tenkrát, byl-li vykonán po porodu, avšak v době, kdy trval ještě mimořádný duševní stav u rodičky porodem vyvolaný (rozh. čis. 2378 víd. sb.). Tento stav může však trvati i několik dní (Altmann, Kommentar zum österr. Strafrecht, 1. sv., str. 364). Skutečnosti svědkyní A. B. potvrzené, že porod byl normální, že obžalovaná nekrvácela a neměla horečku, a že dítě bylo živé (že hlasitě křičelo) a silné, a skutečnost svědkem Drem O. S. potvrzená, že obžalovaná byla již dne 20. března 1934 večer — čin byl spáchán dne 18. března 1934 o 5. hodině ranní — ve stavu normálním (takže mohla býti dopravena k soudu do vazby), nevyklučovaly rovněž možnost, že obžalovaná vykonala skutek jí za vinu kladený v době, kdy onen mimořádný duševní stav, jenž bývá u rodiček porodem vyvoláván, u ní ještě nepominul, t. j. možnost, že vykonala čin jí za vinu kladený »při porodu« po rozumu § 139 tr. z. Obžalovaná udala sice, že se rozhodla k činu již dne 17. března 1934 odpoledne, že uvažovala o tom, jak by měla čin provésti, a dala svými údaji najevo, že si byla v době činu vědoma svého jednání, avšak ani tyto obžalovanou doznané skutečnosti nevyklučovaly možnost, že obžalovaná vykonala skutek jí za vinu kladený v době, kdy u ní trval ještě mimořádný duševní stav porodem vyvolaný, tedy »při porodu« ve smyslu § 139 tr. z. Mimořádný duševní stav porodem u rodičky vyvolaný záleží i v zeslabení její vůle, zejména i v zeslabení její schopnosti tlumiti pudy v její duši se zrodívší (rozh. čis. 2378 víd. sb.). Že vůle obžalované nebyla v době činu následkem porodního aktu zeslabena, nevyšlo při hlavním přelíčení najevo. Ani ostatní stížností zdůrazňované skutečnosti, jež vyšly při hlavním líčení najevo, nevyklučovaly možnost, že obžalovaná vykonala skutek jí za vinu kladený v době, kdy u ní ještě nepominul onen mimořádný duševní stav, jenž bývá u rodičky porodem vyvoláván, t. j. že vykonala skutek jí za vinu kladený »při porodu« po rozumu § 139 tr. z. Z toho, co uvedeno, vysvítá, že soudní sbor porotní byl oprávněn dáti porotcům k otázce hlavní, znějící na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135, čis. 4 tr. z.,

otázku eventuálnu na zločin zavraždenia dieťa podľa § 139 tr. z. (1. prípad tohoto deliktu). Smel-li však súdny zbor porotní dáti porotcům túto otázku, neporušil tým, že jim túto otázku dal, predpis § 320 tr. ř. a nezatížil tým v dôsledku toho rozsudek zmatkom podľa § 344, čís. 6 tr. ř. sťažností v tomto smere uplatňovaným.

Čís. 5262.

Sprenevery sa dopúšťa jednatel' obchodnej spoločnosti, ktorý prevzal spoločenské peniaze pre určitý cieľ, neupotrebil ich však podľa ujednaní spoločníkov, ale bez ich súhlasu s nimi inak naložil a vyúčtovanie odoprel; v takom prípade nemôže ho zbaviť trestnej zodpovednosti poukaz, že ide len o zúčtovací pomer, patriaci na porad práva civilného.

(Rozh. zo dňa 30. marca 1935, Zm III 73/34.)

Na j v y š š í s ú d v trestnej veci proti V. K., obžalovanému zo zločinu sprenevery, po verejnom pojednávaní zmätočnú sťažnosť obžalovaného čiastočne odmietol, čiastočne zamietol.

Z d ô v o d o v :

Dôvod zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p. uplatňuje obžalovaný preto, že na základe zisteného skutkového stavu vraj nie sú dané náležitosti trestného činu, ktorý sa mu kladie za vinu.

Zmätočná sťažnosť je však v tejto časti bezzákladná. Podľa mienky obžalovaného totiž ide tu o zúčtovací pomer medzi nim a ostatnými spoločníkmi, ktorý patrí na porad práva civilného a pred rozhodnutím o ňom nelze rozriešiť otázku sprenevery. Okrem toho mohli vraj údajne poškodení požadovať zúčtovanie len v prípade definitívnej likvidácie spoločnosti (podriadenej pod ustanovenie § 62 obchodného zákona), k tejto likvidácii však vôbec nedošlo, takže bez nej nie je možné ani ustáliť, či bol niektorý a kto zo spoločníkov skutočne poškodený a v akej miere.

Uvedené okolnosti v súdenom prípade nevyučujú skutkovú podstatu sprenevery. Podľa zisteného skutkového stavu obžalovaný bol jednatel'om spoločnosti a bol povinný podľa úmluvy vyzdvihnúť peniaze, o spreneverenie ktorých ide, odovzdať Agrárnej banke na úhradu kúpnej ceny pozemkov spoločnosti pridelených. Keď však obžalovaný prevzal peniaze s tou určitou dispozíciou, bol aj povinný ich upotrebenie na výzvu spoločníkov vyúčtovať a nemal práva s prevzatými peniazmi bez súhlasu spoločníkov iným spôsobom naložiť. Obžalovaný však, ačkoľvek k tomu bol vyzvaný, upotrebenie prevzatých peňazí (a to 100.000 až 105.000 Kč) nevyúčtoval, vyúčtovanie jednoducho odoprel a peniaze bez súhlasu svojich spoločníkov si ponechal pre seba, čím si ich bezprávne privlastnil. Obžalovaný inak v prevedení zmätočnej sťažnosti na dôkaz toho, že jednal s vedomím a so súhlasom spoločníkov, poukazuje na okolnosť, že účtom disponoval spolu s J. U. (druhým členom spoločenstva), taktiež na obsah tak zv. nápravnej smluvy zo dňa 2. februára 1930